

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1601/16-T

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola Mokré Lazce, okres Opava, příspěvková organizace
Sídlo	Hájová 98, 747 62 Mokré Lazce
E-mail právnické osoby	info@zsmokrelazce.info
IČ	47 813 164
Identifikátor	600 142 655
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jaromíra Bubová
Zřizovatel	Obec Mokré Lazce
Místo inspekční činnosti	Hájová 98, 747 62 Mokré Lazce
Termín inspekční činnosti	19. 10. 2016 – 21. 10. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou podle školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu základní školy a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu školní družiny a jeho souladu s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Zřizovatelem Základní školy Mokré Lazce, okres Opava, příspěvkové organizace (dále „škola“) je Obec Mokré Lazce. Sledovaná instituce sdružuje základní školu (dále „ZŠ“) s kapacitou 78 žáků a školní družinu s kapacitou 50 žáků.

K základnímu vzdělávání škola přijímá všechny zájemce splňující podmínky stanovené příslušnými právními předpisy. ZŠ vykazovala ke dni inspekce 53 žáků. Výuka probíhala ve třech třídách (samostatný první ročník, spojené ročníky druhý s třetím a čtvrtý s pátým). Naplněnost ZŠ činila 68 % z celkové kapacity. V porovnání s předchozími školními roky se počet žáků udržuje na podobné úrovni. ZŠ evidovala jednoho žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, který se v době inspekční činnosti vzdělával v základní škole při zdravotnickém zařízení. Žáci mimořádně nadaní diagnostikováni nebyli. ZŠ pracuje podle školního vzdělávacího programu (dále „ŠVP“) pro základní vzdělávání s názvem: „Kapkou ke kapce k moři poznání, ŠVP pro ZŠ Mokré Lazce“, verze platné od 1. 9. 2016.

Školní družina má dvě oddělení, ve kterých bylo přihlášeno celkem 42 žáků. Poskytované zájmové vzdělávání se řídí školním vzdělávacím programem pro školní družinu „Barevný domeček poznání, zábavy a odpočinku“, platným od 1. 9. 2016. Činnost školní družiny probíhá obvykle od 11:45 do 15:45 hodin. Poplatek pro aktuální školní rok byl stanoven ve výši 40,- Kč měsíčně.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy splňuje kvalifikační požadavky pro výkon funkce a plní právní povinnosti vyplývající z příslušných ustanovení školského zákona. Svou funkci vykonává od 1. 8. 2014. Zpracovala koncepci rozvoje organizace, jejíž cíle průběžně vyhodnocuje a přizpůsobuje reálným možnostem školy. V obsahu strategických dokumentů převažuje oblast základního vzdělávání, plány rozvoje zájmového vzdělávání ve školní družině jsou zapracovány spíše okrajově. V uplynulém období se naplňování koncepčních záměrů soustředilo především na zlepšení materiálních podmínek pro výuku, současným úkolem je stabilizace pedagogického sboru. Ředitelka spolupracuje se školskou radou i zřizovatelem a umožňuje jim přístup k potřebným informacím a dokumentům. Při přijímání dětí a žáků ke vzdělávání vytváří rovné podmínky. Efektivní komunikace mezi ředitelkou a zaměstnanci je vedena především formou denního osobního kontaktu nebo na pracovních poradách (pedagogických a provozních). Řídící a kontrolní činnost probíhá průběžně dle zpracovaného plánu a je zdrojem podnětů k přijímání potřebných opatření pro zvyšování kvality poskytovaného vzdělávání. Zásadní dokumenty a rozhodnutí vztahující se k realizovaným vzdělávacím programům projednává na svých zasedáních pedagogická rada. Systém řízení školy je promyšlený, je zajištěna návaznost zpracovaných dokumentů v oblasti plánovací, kontrolní i hodnotící. Organizace vzdělávání odpovídá vzdělávacím potřebám a možnostem žáků. Ve zpracovaných dokumentech jsou vymezeny podmínky provozu, popsána práva a povinnosti všech účastníků vzdělávání. Dokumenty školní řád i vnitřní řád školní družiny obsahovaly jednoznačná a srozumitelná pravidla stanovená pro obě součásti organizace. Učební plány pro jednotlivé ročníky byly dodržovány. Aktuální rozvrh vyučovacích hodin respektoval zásady školní psychohygieny.

Pedagogický sbor školy tvoří pět vyučujících a jedna vychovatelka. Jedna z učitelek, absolventka magisterského studia zaměřeného na tělesnou výchovu a sport, nesplňuje podmínky odborné kvalifikace pro učitelství na prvním stupni. V ZŠ je zaměstnána jen pro výuku tělesné výchovy, a to na dobu nezbytně nutnou v nezbytném rozsahu (6 hodin). Současně působí jako druhá kvalifikovaná vychovatelka ve školní družině. Na zveřejněnou

nabídku pracovního místa pro učitele prvního stupně dosud žádný vhodný zájemce nereagoval. Po nástupu nové ředitelky se podstatně zlepšila kvalifikovanost učitelů, nedošlo však k potřebné stabilizaci sboru. V jeho složení dochází k častým změnám zapříčiněným legislativním vývojem a nedostatkem vhodných uchazečů. Méně stabilní složení pedagogického sboru problematizuje naplňování dlouhodobých koncepčních záměrů například v oblasti systematického plánování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) nebo zavádění a udržení inovativních vyučovacích metod. DVPP probíhá dle plánu, který vychází z aktuálního personálního stavu. V uplynulém období nebylo proto systematické, příležitostně se zaměřovalo na metodické akce, sociální prevenci a environmentální vzdělávání. Česká školní inspekce doporučuje se v této oblasti více orientovat na kurzy práce s prostředky ICT a jejich využití ve výuce. Vzhledem k obtížné zastupitelnosti pedagogů v běžných vyučovacích dnech se při organizaci DVPP výrazně uplatňuje i samostudium odborné literatury a sledování novinek ve vzdělávání.

Finanční prostředky, které měla škola k dispozici, umožnily úspěšně realizovat školní vzdělávací programy. Škola aktivně využívala další zdroje k financování svých potřeb. Zřizovatel poskytoval finanční prostředky na provozní výdaje v dostatečné míře a vstřícně vycházel požadavkům školy na krytí mimořádných potřeb a významně se tak podílel na úpravách prostorového a materiálního zázemí. Vzdělávání probíhá v příjemném a motivujícím prostředí, které se výrazně zkvalitnilo po nedávno provedené rekonstrukci vnitřních prostor. Na estetické výzdobě budovy se obvykle podílejí i žáci svými výtvarnými pracemi nebo výstupy z uskutečněných projektů. Tři kmenové třídy jsou v potřebné míře vybaveny didaktickými pomůckami a výukovými materiály, které podporují názornost výuky. Prostředky ICT v počítačové učebně postačují k dosahování požadovaných výstupů v příslušných předmětech. Pravidelná výuka tělesné výchovy a pohybové aktivity probíhají v menší tělocvičně nebo na školní zahradě, pro jednorázové činnosti škola k využívá také sportovní plochy v obci. Školní družina má k dispozici dvě samostatné místnosti. Inventář hraček, her a pomůcek je na velmi dobré úrovni, je pravidelně obnovován a doplňován. Škola nemá vlastní školní jídelnu. Školní stravování je zajištěno v jídelně sousední mateřské školy a využívají ho všichni žáci.

Škola aktivně vytváří podmínky pro bezpečnost žáků při školních i mimoškolních aktivitách. Seznamuje žáky s riziky a poučuje je v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví. Míra úrazovosti je minimální. Pro žáky 4. ročníku zorganizovala kurz dopravní výchovy, což je velmi přínosné především pro žáky, kteří dojíždějí do školy na kole. V rámci nácviku chování v mimořádných situacích proběhl ve spolupráci se členy hasičského záchranného sboru i výklad s praktickými ukázkami.

Prevence rizikového chování žáků vychází ze zpracované dokumentace a opírá se o trvalý a účinný osobní kontakt se všemi žáky. Činnosti v této oblasti koordinuje metodička prevence, která zpracovala příslušnou dokumentaci a zajišťuje spolupráci s dalšími poradenskými zařízeními a příslušnými institucemi. Případné problémy jsou řešeny bezodkladně a ve spolupráci se zákonnými zástupci. Cíle preventivního programu jsou součástí vzdělávacího procesu a byly zapracovány do konkrétních témat ve výuce. Pozitivně působí i zájmové vzdělávání ve školní družině a odpolední volnočasové aktivity.

Informace o vzdělávací nabídce a přijímání žáků k základnímu vzdělávání sděluje škola především formou bezprostředního kontaktu s rodiči i dalšími místními obyvateli a na svých webových stránkách. Spolupráce s blízkou mateřskou školou je zaměřena na přípravu dětí k bezproblémovému přechodu do základního vzdělávání. V rámci velmi dobrých vztahů se zřizovatelem se škola pravidelně zapojuje do života obce a spolupodílí se na organizaci

kulturních vystoupení a společenských akcí. Spolek rodičů Kapka svou trvalou činností napomáhá budování vzájemných pozitivních vztahů rodičů a školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

ZŠ pracuje podle výše uvedeného ŠVP, jehož hlavním cílem je poskytnout žákům základy všeobecného vzdělání s důrazem na všestranný rozvoj osobnosti žáka. ŠVP je zpracován promyšleně, v návaznosti na reálné podmínky a možnosti školy. Zachovává požadovanou strukturu a je v souladu s platným rámcovým vzdělávacím programem. Škola průběžně vyhodnocuje jeho efektivitu ve výuce jednotlivých ročníků a přijímá potřebná opatření. Na legislativní změny reaguje prováděním požadovaných aktualizací. Očekávané výstupy zpracované pro konkrétní předměty vyučované v jednotlivých ročnících jsou reálné a umožňují učitelům pracovat s obsahem učiva tak, aby maximálně podněcovali zájem žáků. Disponibilní časová dotace je využita především v předmětech český jazyk a matematika, částečně také v informatice a ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Výuka anglického jazyka je zavedena od třetího ročníku. Běžnou výuku zpestřují tematické dny, třídní nebo celoškolské projekty a motivační formy práce (divadelní představení, kulturní akce, účast na besedách a exkurzích, veřejná vystoupení žáků).

Ve sledovaných hodinách (český jazyk, matematika, člověk a svět, tělesná a výtvarná výchova) byla výuka vždy pečlivě připravená a směřovala k dosažení plánovaných záměrů. Ve třídách se spojenými ročníky pracovaly po společném úvodu skupiny žáků jednotlivých ročníků samostatně dle zadání. Jednotlivé úkoly byly vyváženým způsobem rozděleny na procvičování, prohlubování znalostí a probírání nového učiva. Žáci využívali vhodně připravené pracovní sešity a listy, učebnice, počítače a interaktivní tabuli. Učitelky se rovnoměrně věnovaly všem ročníkovým skupinám. Při řízení práce žáků obvykle převažoval frontální způsob výuky, vzájemná verbální komunikace a samostatná práce, jiné formy (například skupinová práce) byly zaznamenány spíše okrajově. Pokud však byly zařazeny, prokazovali žáci velmi dobrou schopnost spolupracovat. Názornost výuky účelně zvyšovala práce s audiovizuální technikou a odpovídajícími výukovými materiály. Učitelky navazovaly na znalosti žáků z předcházejících hodin a upozorňovaly je na souvislosti učiva s praktickým životem. Pomáhaly rozvíjet jejich logické myšlení a schopnost vyhledávat a třídit informace. Poskytovaly všem žákům příležitost se aktivně zapojit do výuky, vyslovit vlastní názor nebo dotaz. Dílčí pokroky žáků podporovaly kladným slovním hodnocením a průběžnou motivací. Prvky sebehodnocení nebo vzájemného hodnocení byly uplatňovány spíše výjimečně. Při plnění zadaných úkolů žáci zodpovědně přistupovali k samostatné práci i činnostem vyžadujícím dílčí spolupráci. Komunikovali na úrovni přiměřené jejich věku. Mnohé poznatky žáci získávali vzájemným nasloucháním a spoluprací mezi sebou i napříč ročníky. Ve výuce českého jazyka v prvním ročníku rozvíjeli žáci své čtenářské dovednosti inovativní metodou splývavého čtení. Škola při tomto způsobu výuky zaznamenala rychlejší pokrok žáků ve zvládnutí prvopočátečního čtení a snížení projevů dyslektických obtíží. Ve třídách panovala příjemná atmosféra a demokratické prostředí. Použité metody i činnosti byly vhodně voleny a vedly ke splnění stanovených cílů. Vztahy mezi žáky a učitelkami byly přátelské, ale v rovině vzájemného respektu a úcty.

Základní vzdělávání je plnohodnotně doplňováno působením školní družiny, která nabízí množství pestrých aktivit dle zpracovaného ŠVP. Hlavní téma celoročního plánu práce bývá každoročně obměňováno, což úspěšně zvyšuje zájem žáků o plnění připravených úkolů. V inspekčních vstupech do školní družiny byla zaznamenána pozitivní atmosféra a průběžné vedení žáků k všestranné a otevřené komunikaci, toleranci a ohleduplnosti. V odpoledních blocích byly vhodně nabízeny relaxační a tvořivé činnosti i dostatek možností zapojit

se do společenských nebo pohybových her a soutěží, což bylo žáky maximálně využíváno. Vychovatelky empaticky přistupovaly k jednotlivým žákům a prostřednictvím aktivit mimo vyučování jim pomáhaly rozvíjet nové praktické dovednosti, zkušenosti, znalosti i postoje.

Pedagogičtí pracovníci průběžně sledují schopnosti jednotlivých žáků a jejich úspěšnost při vzdělávání. Podporu žákům se speciálními vzdělávacími potřebami garantuje školní poradenské pracoviště tvořené ředitelkou, metodičkou prevence a učitelkou se vzděláním v oboru speciální pedagogika. Všechny tři jsou současně třídními učitelkami. Při náznaku nebo indikaci speciálních vzdělávacích potřeb škola kontaktuje zákonné zástupce a doporučí vyšetření žáka ve školském poradenském zařízení. Počet diagnostikovaných je v letošním školním roce zatím minimální, vyučující mají přehled o individuálních potřebách všech svých žáků a trvale jim poskytují příslušnou podporu v souladu s platnými předpisy.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Průběžné výsledky žáků i celkovou úroveň jejich připravenosti k navazujícímu vzdělávání vyhodnocuje ředitelka školy i ostatní učitelky v rámci své přímé pedagogické a kontrolní činnosti. Vzhledem k velikosti školy mají vyučující celkový přehled o úrovni potřeb a znalostí jednotlivých žáků. V hodinách využívají obvyklé hodnotící nástroje, v naukových předmětech zadávají vlastní testy. Škola využívá pro zjišťování výsledků vzdělávání také komerční evaluační nástroje. Ve srovnání se stejnými školami dosahuje průměrných výsledků. Zapojení do soutěží je limitováno dostupnou nabídkou pro žáky prvního stupně, obvykle se jedná o sportovní a dopravní soutěže. Získané údaje o vzdělávání slouží jako podklad pro následnou analýzu individuálních výsledků žáků a případnou úpravu postupů v dalším vzdělávání. Žáci po ukončení docházky v naprosté většině pokračují v základním vzdělávání v sousední vesnici (Štítina), je proto obtížné sledovat jejich úspěšnost v navazujícím vzdělávání na druhém stupni základní školy. Naprostá většina absolventů se však pravidelně do školy vrací, rádi předkládají svá ročníková vysvědčení a informují bývalé učitele o průběhu svého současného vzdělávání. Z informací je zřejmé, že výsledky žáků ve škole odpovídají jejich výsledkům v následném vzdělávání. ČŠI doporučuje se v této oblasti zaměřit na užší spolupráci se spádovou školou různými formami (např. náslechy hodin, společné projekty apod.). Kontrolou sešitů, záznamů o hodnocení, portfolií i přímým sledováním úrovně dosažených znalostí ve výuce bylo zjištěno, že žáci dosahují požadovaných výstupů. Z přehledů klasifikace vyplývá, že v uplynulých dvou školních letech z celkového počtu téměř 77 % žáků prospělo s vyznamenáním a zbývající žáci prospěli (po opravné zkoušce u jednoho žáka). Ve stejném období pokračovali dva žáci v základním vzdělávání ve víceletém gymnáziu. Škola dlouhodobě nezaznamenala neomluvenou absenci, ojedinělé výchovné problémy byly vždy vyřešeny dle nastavených pravidel. O výsledcích vzdělávání ZŠ informuje zákonné zástupce žáků prostřednictvím žakovských knížek a deníčků, na pravidelných třídních schůzkách, při osobních setkáních ve škole či neformálních akcích. Výsledky zájmového vzdělávání ve školní družině představují zejména zdařilé výstupy tvořivých činností a informace či fotogalerie z uskutečněných akcí prezentované na webových stránkách školy.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Došlo ke změně na pozici ředitelky školy a následným obměnám v pedagogickém sboru za účelem zvýšení míry odborné kvalifikace pedagogických pracovníků.
- Byla provedena celková rekonstrukce školní budovy.

Silné stránky

- Vnitřní prostory školy po provedené rekonstrukci poskytují žákům příjemné a motivující prostředí pro vzdělávání.
- Vhodně nastavená organizace výuky ve třídách se spojenými ročníky pozitivně přispívá k rozvoji samostatnosti žáků i schopnosti vzájemně spolupracovat.
- Promyšlené zpracování a využití společného tématu celoročních aktivit ve školní družině výrazně přispívá k motivaci žáků a jejich zájmu o nabízené činnosti.

Slabé stránky

- Méně stabilní složení pedagogického sboru problematizuje naplňování dlouhodobých koncepčních záměrů například v oblasti systematického plánování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků nebo zavádění a udržení inovativních vyučovacích metod.
- V koncepci školy je málo zřetelná strategie rozvoje školní družiny a její spolupráce s vnějšími partnery, která efektivně podporuje zájmové vzdělávání.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Vytvořit stabilní pedagogický sbor pro realizaci dlouhodobých koncepčních záměrů.
- Navázat širší spolupráci se spádovou základní školou pro získávání zpětné vazby o úspěšnosti žáků po přechodu na druhý stupeň.
- Poskytovat žákům více příležitostí k sebehodnocení nebo vzájemnému hodnocení.
- Zaměřit se na častější uplatňování širšího výběru výukových forem.
- V koncepčních záměrech školy zřetelněji formulovat cíle rozvoje školní družiny a její spolupráce s vhodnými partnery.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní školy Mokrý Lazce, okres Opava, vydaná usnesením Zastupitelstva obce Mokrý Lazce, dne 9. 11. 2009, s účinností od 1. 2. 2009, včetně dodatků č. 1 a 2
2. Jmenování do funkce ředitelky Základní školy Mokrý Lazce, okres Opava, příspěvkové organizace, vydané starostou obce, s účinností od 1. 8. 2014
3. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Kapkou ke kapce k moři poznání ŠVP pro ZŠ Mokrý Lazce“, třetí verze platná od 1. 9. 2016

4. Školní vzdělávací program pro školní družinu „Barevný domeček poznání, zábavy a odpočinku“, platný od 1. 9. 2016
5. Výkaz M 3 o základní škole podle stavu k 30. 9. 2016
6. Výkaz Z 2-01 o školní družině – školním klubu podle stavu k 30. 9. 2016
7. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. 9. 2016
8. Koncepce rozvoje školy pro období 2014 – 2019
9. Organizace školního roku 2016/2017 (obsahuje plán práce, plán kontrolní a hospitační činnosti a plán DVPP)
10. Rozvrh vyučovacích hodin, k termínu inspekční činnosti
11. Minimální preventivní program na období školního roku 2016 - 2017, ze dne 8. 10. 2016
12. Školní preventivní strategie ZŠ Mokré Lazce na období 2013 - 2018
13. Výroční zpráva za školní roky 2014/2015 a 2015/2016
14. Personální dokumentace všech pedagogických pracovníků ve školním roce 2015/2016, k termínu inspekční činnosti
15. Školní řád základní školy, včetně pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, s účinností od 1. 9. 2016
16. Vnitřní řád školní družiny, s účinností od 1. 9. 2016
17. Organizační řád školy, s účinností od 1. 9. 2015
18. Třídní knihy, vedené k termínu inspekční činnosti
19. Třídní výkazy, vedené k termínu inspekční činnosti
20. Katalogové listy všech žáků, vedené k termínu inspekční činnosti
21. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, vedená k termínu inspekční činnosti
22. Přehledy výchovně vzdělávací práce ve školní družině, vedené k termínu inspekční činnosti
23. Zápisy z jednání školské rady, od 1. 10. 2014 k termínu inspekční činnosti
24. Zápisy z jednání pedagogické rady, od 25. 8. 2014 k termínu inspekční činnosti
25. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a požární ochrany
26. Kniha úrazů za školní roky 2015/2016 a 2016/2017
27. Účetní závěrka sestavená ke dni 31. 12. 2015, ze dne 8. 2. 2016
28. Údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2015, ze dne 18. 1. 2016
29. Rozbor plnění příjmů rozpočtu a výdajů rozpočtu za rok 2015, ze dne 8. 2. 2016
30. Hlavní kniha účetnictví za rok 2015, ze dne 22. 2. 2016

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ivo Vondra, školní inspektor

Mgr. Ivo Vondra, v. r.

RNDr. Libor Kubica, školní inspektor

RNDr. Libor Kubica, v. r.

Ing. Alena Ledabylová, kontrolní pracovnice

Ing. Alena Ledabylová, v. r.

V Opavě 9. 11. 2016

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jaromíra Bubová, ředitelka školy

Mgr. Jaromíra Bubová, v. r.

V Mokřých Lazcích 15. 11. 2016